

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

Використана література:

1. Matvienko O. V., Shevniuk O. L. Moral Values and Skills: The Challenges of Space Exploration Practices. *Philosophy and Cosmology*, Volume 23, 2019. С. 123-131. <https://doi.org/10.29202/phil-cosm/23/11> ISSN: 2307-3705 WOS:000488625900011.
2. Падалка Г. М. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Вип. 7 (12). 2009. С. 3–9.

УДК 37:502/504

Шевченко В. Г.

*кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна;*

Волошина Н. О.

*доктор біологічних наук, професор кафедри екології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ЕКОЛОГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ОСВІТИ ЯК ШЛЯХ ДО АКТИВНОЇ ПОЗИЦІЇ У ПИТАННЯХ ПРИРОДОЗБЕРЕЖЕННЯ І РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Людська цивілізація зіштовхнулась з глобальними кліматичними змінами, природними катастрофами, загрозами знищення суспільства і довкілля внаслідок воєнних дій. Ці проблеми стосуються усіх і кожного, вимагають негайного реагування та дії, адже від цього залежить подальший прогрес та розвиток. Для їх вирішення потрібні колективні зусилля світової спільноти у взаємозв'язку з науковцями, бізнесменами, керівниками країн, які дотримуються концепції сталого розвитку і напрямків адміністративно-правового розв'язання екологічних проблем.

Сучасна освіта, зокрема екологічна, «забезпечує здатність виокремлювати, розуміти, оцінювати сучасні екологічні процеси, спрямовані на забезпечення екологічної рівноваги та раціонального природокористування [3, с. 3, 4]. В Законі України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ «Про охорону навколишнього природного середовища» в Статті 7 зазначено, що «підвищення екологічної культури суспільства і професійна підготовка спеціалістів забезпечуються загальною обов'язковою комплексною освітою та вихованням в галузі охорони навколишнього природного середовища, в тому числі в дошкільних дитячих закладах, в системі загальної середньої, професійної та вищої освіти...» [1]. Тобто екологічна освіта має бути одним із напрямків у процесах осучаснення освітньої галузі та інтегрування до європейського середовища.

Набуті екологічні знання та компетентності застосовуються громадянами у професійних і життєвих ситуаціях, керуючись пріоритетністю екологічних цінностей і непрагматичною мотивацією взаємодії з довкіллям на основі усвідомлення особистої причетності до екологічних проблем і відповідальності за екологічні наслідки власної професійної і побутової діяльності [2, с. 9].

У грудні 2022 р. – січні 2023 р. було проведено опитування щодо виявлення

обізнаності респондентів стосовно екологічного маркування та сортування побутових відходів. В анкетуванні взяли участь 46 респондентів. Екологічне маркування є дієвим механізмом у процесі запобігання негативного впливу на довкілля, адже за допомогою нього відображають інформацію про поліпшені екологічні властивості товару, або про властивості упаковки (з чого вироблена, яким чином можна переробити).

Під час проведення опитування з'ясувалося, що **43,%** опитуваних віком 15-18 років, **26,1%** – 19-25 років, **13%** – 46 і більше років, **8,7%** 26-35 та 36-45 років. **87%** респондентів відповіли, що вони знають про екологічне маркування, **6,5%** – ні, **6,5%** – не цікавились цим поняттям (рис. 1).

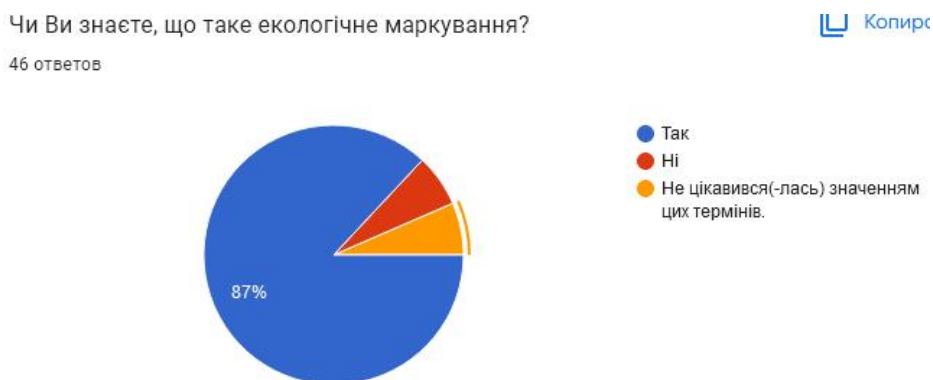

Рисунок 1

Під час придбання товару **63%** респондентів звертають увагу на екологічне маркування, **37%** – ні (рис. 2). **87%** респондентів знають, що екологічне маркування надає інформацію про те, як потрібно утилізувати упаковку товару чи сам товар, **13%** – ні (рис. 3).

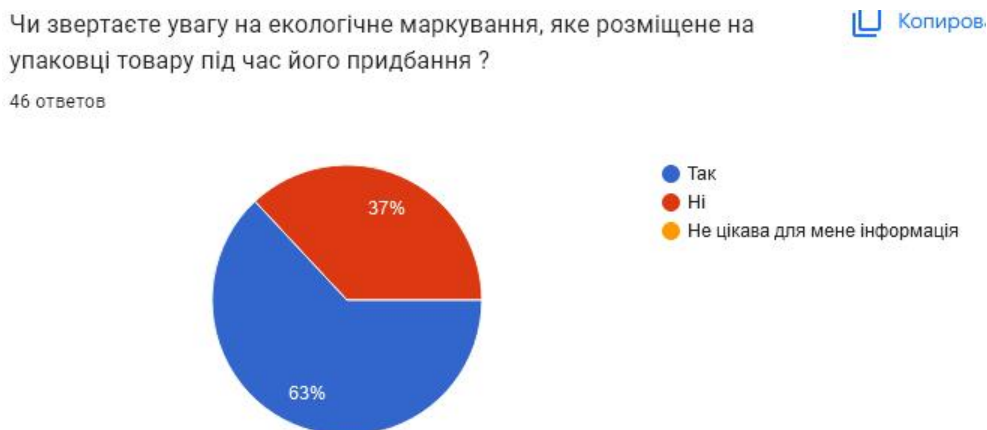

Рисунок 2

Чи Ви знаєте, що екологічне маркування надає інформацію про те, як потрібно утилізувати упаковку товару чи сам товар?

46 ответов

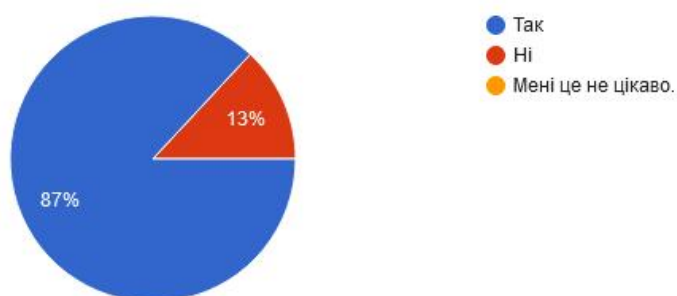

Рисунок 3

Дані опитування свідчать, що достатньо великий відсоток респондентів знають, що таке екологічне маркування та звертають увагу на способи утилізації упаковки. Але для того, щоб громадяни були на 100 % екологічно свідомими, поведінково-діяльними, потрібно забезпечувати їх необхідними екологічними знаннями.

Використана література:

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного Середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991, № 41, ст. 546): із змінами і доповненнями, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 20.01.2023).
2. Титаренко Л. М. Формування екологічної компетентності студентів біологічних спеціальностей університету : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.07. Київ : Інститут проблем виховання АПН України, 2007. 22 с.
3. Шмалей С. В. Система екологічної освіти в загальноосвітній школі в процесі вивчення предметів природничо-наукового циклу : дис. доктора пед. наук : 13.00.01. К., 2005. 479 с.